

Sygn. akt III AUa 465/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Agata Pyjas - Luty
Sędziowie:	SSA Monika Kowalska SSA Ewa Drzymała (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Monika Ziarko

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2012 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **S. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o wysokość emerytury

na skutek apelacji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału VI Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 29 grudnia 2011 r. sygn. akt VI U 624/11

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 465/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2011 r. Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną przez **S. S.** decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 14 lutego 2011 r. i przyznał **S. S.** emeryturę obliczoną na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.).

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca **S. S.**, ur. (...), po raz pierwszy wystąpił o emeryturę w dniu 30 września 2010 r. Decyzją z dnia 30 listopada 2010 r. organ rentowy uwzględnił jego wniosek i przyznał mu emeryturę na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a jej wysokość ustalił w oparciu o art. 53 tej ustawy. W dniu 22 grudnia 2010 r., czyli jeszcze przed uprawomocnieniem się powyższej decyzji, wnioskodawca złożył kolejny wniosek o emeryturę. Zaś ze złożonego w dniu 4 października 2011 r. oświadczenia wynika, że pozostawał on w zatrudnieniu w (...) Zarządzie Melioracji i (...) w K. do dnia 31 września 2011 r.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy podkreślił, że art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS umożliwia ustalenie wysokości świadczenia emerytalnego osobom spełniającym warunki do przejścia na emeryturę na starych zasadach (art. 27 tej ustawy), według reguł obowiązujących dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (tj. na zasadach przewidzianych w art. 26 tej ustawy.). Wnioskodawca w dniu wydania decyzji z dnia 30 listopada 2010 r. spełniał warunki do przyznania mu emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ukończył bowiem 65 lat życia.). Jednakże w dniu 22 grudnia 2010 r., a więc jeszcze przed uprawomocnieniem się tej decyzji, wnioskodawca złożył nowy wniosek o emeryturę. W ocenie Sądu Okręgowego, organ rentowy winien był wyjaśnić, w jakim celu wnioskodawca złożył ten kolejny wniosek, a także pouczyć go o konieczności cofnięcia pierwszego żądania i warunkach niezbędnych do wyliczenia emerytury na nowych zasadach. Stosownie do treści § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasady wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49) organ rentowy obowiązany jest bowiem do informowania o warunkach i dowodach wymaganych do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych oraz do udzielania pomocy przy ubieganiu się o te świadczenia. W konsekwencji uznał Sąd Okręgowy, że wnioskodawca spełnił warunki do przyznania mu emerytury obliczonej na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a emerytura obliczona w oparciu o te przepisy jest wyższa od dotychczas przez niego pobieranej. Dlatego też zmienił zaskarżoną decyzję w tym kierunku.

Apelację od wyroku powyższego wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. zaskarżając go w całości. Zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) poprzez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, że wnioskodawca spełnia określone w tym przepisie warunki do obliczenia emerytury w myśl art. 26 tej ustawy i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelujący podniósł, że wbrew ocenie Sądu pierwszej instancji, wnioskodawca nie spełniał przesłanek do obliczenia mu emerytury w oparciu o art. 55 w zw. z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W dacie złożenia pierwszego wniosku, tj. 30 września 2010 r., nie spełniał bowiem warunków z art. 55 tej ustawy, a w dniu złożenia drugiego wniosku, tj. 22 grudnia 2010 r., posiadał już przyznane świadczenie emerytalne w wysokości wyliczonej na podstawie art. 53 cytowanej ustawy. Zdaniem apelującego, przepis art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie stanowi samodzielnej podstawy przyznania emerytury, a umożliwia jedynie wariantowanie wysokości świadczenia przyznawanego na podstawie art. 27 cytowanej ustawy, dla ubezpieczonego, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego oraz wystąpił po raz pierwszy z wnioskiem o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela ustalenia faktyczne i wywody prawne oraz zapadłe rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji.

Wedle art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53. Taka sytuacja miała właśnie miejsce w przypadku wnioskodawcy S. S.. Spełniał on bowiem warunki do uzyskania emerytury w oparciu o art. 27 tej ustawy, a po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w tym przepisie (tj. 65 lat.) kontynuował ubezpieczenie emerytalno-rentowe (pozostawał w zatrudnieniu do dnia 30 września 2011 r.) i wystąpił z wnioskiem o emeryturę w 2010 r., czyli po dniu 31 grudnia 2008 r. Rację ma organ rentowy, że przepis art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie stanowi samodzielnej podstawy przyznania emerytury, a umożliwia jedynie wariantowanie wysokości emerytury przyznawanej na podstawie art. 27 cytowanej ustawy, dla ubezpieczonego, który kontynuował

ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego oraz wystąpił po raz pierwszy z wnioskiem o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r.

Najistotniejszą kwestią w niniejszej sprawie jest to, że, w dniu 22 grudnia 2010 r., a więc jeszcze przed uprawomocnieniem się decyzji z dnia 30 listopada 2010 r. (przyznającej mu emeryturę na podstawie art. 27, a obliczoną w oparciu o art. 53 cytowanej ustawy), wystąpił on z kolejnym wnioskiem o emeryturę. Trafnie zauważył Sąd pierwszej instancji, że organ rentowy w ogóle nie wyjaśnił, w jakim celu wnioskodawca ponownie domaga się przyznania emerytury, ani nie udzielił mu jakichkolwiek informacji czy pomocy przy ubieganiu się o to świadczenie. Tymczasem na organie rentowym ciąży obowiązek poinformowania wnioskodawcy o warunkach i dowodach wymaganych do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych oraz do udzielania pomocy przy ubieganiu się o te świadczenia, co wynika z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasady wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49). Jeżeliby organ rentowy wypełnił ten wymóg, chociażby poprzez wezwanie wnioskodawcy do sprecyzowania jakiego świadczenia domaga się w kolejnym wniosku i wyjaśnienie mu, że może cofnąć wniosek o emeryturę z dnia 30 września 2010 r., to nie byłoby przeszkód do przyznania mu świadczenia emerytalnego w oparciu o art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, o jakie w istocie wnosił, tym bardziej, że spełnił wszystkie przewidziane w tym przepisie przesłanki, a tak obliczone świadczenie byłoby wyższe od dotychczas pobieranego. Zatem gdyby organ rentowy działał poprawnie i udzielił wnioskodawcy stosownych informacji niewątpliwie cofnąłby on pierwszy wniosek o przyznanie emerytury, a zatem nie byłoby żadnych przeszkód do rozpoznania wniosku z 22 grudnia 2010 r. jako pierwszego wniosku o emeryturę i przyznania jej oraz wyliczenia zgodnie z żądaniem wnioskodawcy, co oznaczałoby dla niego wzrost świadczenia. W tych okolicznościach Sąd pierwszej instancji trafnie uznał, iż działanie organu rentowego było błędne, a wnioskodawca spełniał warunki do przyznania mu emerytury w oparciu o art. 26 w zw. z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. i wobec tego należało przyznać mu to świadczenie.

Z tych względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.